

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Ew. /3. № 20361 /II

Poczta polowa Nr.53.

~~Wiedeń~~ Xdn. 17. maja 1920 r.

aa
ls
3195
TAJNE

Do

Adjutantury Generalnej.

W załączeniu przesyła się raport Nr.10.
Attache Wojsk P.P. we Wiedniu z dnia 12. maja
b.r., zawierający informacje o sprawach komunis-
tycznych we Wiedniu.

1 Załącznik.

Otrzymują: Adj.Gen., M.S. Zagr., M.S. Wojsk.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 3195/3 dnia 20/5 1920 r.

Wojewódz. Wydział

Za zgodność:

Baldowski

1. Zast. Szefa Sztabu

K u l i Ń s k i m.p.

Pułkownik.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

POSELSTWO POLSKIE
w WIEDNIU.
ATTACHE WOJSKOWY.

Poufne!

R a p o r t Nr.10.

Wiedeń, dnia 10 maja 1920.

Arcehan

I n f o r m a c j e o s p r a w a c h k o m u n i s -
t y c z n y c h .

Na podstawie uchwały centralnej rady komunistycznej w Moskwie miano utworzyć w Wiedniu w dotychczasowej siedzibie komunistycznej partji austriackiej, IX. Alserstrasse 69, centralę propagandy komunistycznej na całą Europę.

Centrala ta ma się dzielić na następujące grupy:

- 1) Grupa prasowa,
- 2) Sprawy wewnętrzne,
- 3) Sprawy zagraniczne,
- 4) Grupa wykształcenia młodzieży,
- 5) Grupa kurjerów,

Centrala w Wiedniu ma być w ciągłej styczności z Bundem Spartakistów w Monachium, komunistyczną partją w Lipsku, Maurerfachverein w Hamburgu, czeską partją komunistyczną i Radą sojjecką w Moskwie.

Partja komunistyczna w Niemczech liczyć ma:

- 1) w Lipsku 5500 członków,
- 2) w Stuttgarcie 4000 członków,
- 3) w Dreźnie 6000 członków (ma posiadać 2000 karabinów,
- 4) w Hamburgu razem z Maurerfachverein 7000 członków.

Szefami grupy 1) prasowej w Wiedniu mają być niejaki Maschl Wiedeń, IV. Schikanedergasse Nr. 18, Friedlaender i Dr. Kehraus.

Organem prasowym jest pismo „Die rote Fahne” stojący w połączeniu z następującymi organami prasowymi za granicą:

„Rote Fahne” w Berlinie,

„Komunistische Zeitung” w Monachium. (Redaktor Kroe-
pelin)

RUSSIAN
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

RUSSIAN
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

„Robotnik” w Warszawie,
„Politiken” w Sztokholmie,

Wiedeńska „Rote Fahne” ma obecnie rozporządzać kapitałem 120.000 kor. i wychodzi w nakładzie około 40.000 egzemplarzy razem z węgierską gazetą „Vörös Ujsag” (Czerwone nowiny) i polską „Świt”.

Szefami grupy zagranicznej mają być: niejaki Keritschoner XIX. Chimanagerstrasse 29. Steinhardt, Tomann XV. Maerzstr. 17. Pomocnikami szefów mają być: Friedlaender i Lazarowicz.

Grupa zagraniczna dzieli się na następujące działy:

- 1) Czechy,
- 2) Jugosławia,
- 3) Węgry,
- 4) Włochy,
- 5) Niemcy,
- 6) Francja,
- 7) Polska.

Tak z wyżej wymienionych krajów, jak też i z Anglii, Rosji, Rumunii i Szwajcarii mają tu stale przebywać wysłannicy zagranicznych partji komunistycznych i mają mieć na celu utrzymanie łączności między ich partjami a centralą w Wiedniu.

I tak mają tu bawić jako wysłannicy:

Czechy: Malvin, Pfeffer, Czerningasse 4,

Prombeck i Oslavin, ich kurjerami: Sedlička Riess, Pfeffer.

Jugosławia: Vukolic i Streny.

Węgry: Członkami są przeważnie dawni funkcjonariusze węgierskiego sowjetu, którzy do Austrii uciekli, jak: Lovassy, Göndör, Keve-ssy, Lukasc, Hamburger, Kunffy, Böhm i inni.

Mężem zaufania węgierskiej partji socjalistycznej

w Wiedniu ma być Ryszard Schwarz. Ten jest w styczności z wiedeńską policją państwową (radca rządu Dr. Brandl i Dr. Fresser) i przez niego uzyskują zbiegli tu komuniści węgierscy pozwolenie na pobyt w Wiedniu.

Jako lokal swój klubowy obrali ci komuniści kawiarnię „Terassenkaffee” na Margaretenplatz i schodzą się tam co tygodnia.

Rząd austriacki ma popierać węgierskich komunistów materjalnie, co czyni nieoficjalnie i tajnie.

W ł o s z e:

Między partją komunistyczną austriacką a tą we Włoszech jest silna współpraca. Jako kurjerzy łącznikowi przebywają tu:

Manzi kurjer do Medjolanu,

Cangari " " Molfetti,

Caccerdotti kurjer do Turynu,

Pillaconi " " "

Lazari " " Bolonji,

Następnie Baricelli, Dr.Perma, Tocio, Favorelli i Cessoli.

Kierownikiem tut. partji włosko-komunistycznej ma być Fratini.

Jego mężami zaufania: Cesoli i Favarelli, obaj zamieszkali u szefa grupy prasowej Maschla IV.Schikanedergasse 18.

N i e m c y:

Mężami zaufania względnie jej kurjerami mają być: Osterlon z Hamburga, Rechner z Monachium, Rienter, Haslinger, Schulz i Dietz, Graf, Franta jako kurjerzy do Monachium, Petersen i Bornagel do Berlina i Steinbrecher

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

do Halle.

F r a n c j a:

Mężami zaufania względnie jej kurjerami mają być: Fayans z Paryża, pani Lavalette z Lyonu, Verlain z Neufchetel, pani Macont mieszkająca u pani Friedlaender w Hietzingu, jak również Lafond.

A n g l j a:

Dwaj zastępcy „Labour party” a to niejaki Duster i Mills. Obaj mieli być obecni na zjeździe trzeciej międzynarodówki w Amsterdamie.

R u m u n j a:

Mąż zaufania był do niedawna Caggan. Ten został niedawno aresztowany i obecnie prowadzi partję rumuńską pna Vöre Boriska z pochodzenia Węgierka.

S z w a j c a r j a:

Partja szwajcarskiej młodzieży komunistycznej (Jugendlige der kommunistischen Partei) została w grudniu 1919 przeniesiona do Wiednia. Mężami zaufania tej partji niejaki Mezech (obecnie aresztowany) i Rusppa. Kurjer do Szwajcarji Jaeger.

P o l s k a:

Mężami zaufania polskiej partji komunistycznej w Wiedniu mają być cztery osoby, z których tylko trzy nazwiska są znane, a to niejaki Przebycki, mieszkający u Maszla, Weismann i pani Fleischmann z Lublina (ul. Krakowska). Czwarte nazwisko jest nieznanne i wiadomem tylko, że osobnik ten jest w styczności z nieoficjalnym zastępcą rosyjskich

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES

bolszewików, mieszkającym w hotelu Josefstadt pod nazwiskiem „Dr. Popper”.

W łonie partji komunistycznej w Polsce nastąpić miał rozłam na stronnictwo bardziej umiarkowane i skrajno radykalne, którego przewodcą ma być niejaki Pelobow w Warszawie ul. Sosnowa.

Wyżej wspomniany nieznanego nazwiska czwarty mąż zaufania polskich komunistów ma do tego ostatniego stronnictwa należeć.

Przewódcami ruchu komunistycznego w Polsce mają być między innymi Radziwilischki (?) pani Włodzimirska, Soskiewicz, Wesołowski i Świdrygiełło.

Kurjerzy z Wiednia do Rosji jeżdżą przez Niemcy do Sztokholmu, gdzie im generalny sekretarz niemieckiego konsulatu Dr. Schwarz ma wyrabiać pozwolenie na wjazd do Rosji.-

U k r a i n a :

Mąż zaufania ukraińskiej partji komunistycznej Kolgaczew ma przybyć do Wiednia celem wzięcia udziału w konferencji wszystkich mężów zaufania zagranicznych, która się odbędzie dnia 12 maja.

Od dłuższego czasu bawi w Wiedniu delegacja „Genewskiego czerwonego krzyża”, której szefem jest Dr. Ferrier. Należą do niej niejaki Frick, Chedolny i Reznikow. Ci dwaj ostatni są zapewne wysłannikami rosyjskich bolszewików.

Pozatem bawiła tu jeszcze przed rokiem silna delegacja bolszewickiej Rosji i urzędowała XIX. Billrothstrasse Nr. 59.

Przeważna liczba członków tejże jak: Dr. Machlin, pani Dr. Weizmann, Dr. Rosenberg, obaj bracia Katzen, Bapsky, Dr. Koznizoff, por. Konstanty Anagraff, Kintz, pani Troitzka, Weissbrot junior i senior, Dr. Bermann (3 ostatni odgrywali

wielką rolę w bolszewickich Węgrzech), Rubinstein, Pjati-gorski, Alexander Michajłowicz Prisant, Ljopatin, Galatio-noff, Brianski i pna Yella Juljewna Zemachowicz (ostatnia była sekretarką u Hadka w Berlinie) zostali w maju 1919 przez policję państwową austriacką stąd wydalen i odjechali przez Niemcy do Rosji.

Obecnie są tu jedynie następujące, interesa Sowiec-kiej Rosji zastępujące osoby: pułk. Moskalow, por. Helmstein (komendant tut. stacji zbornej rosyjskich jeńców II. Austel-lungsstrasse, Barackenlager) niejaki Petscherski, Józef von Solomin i Prisant, następnie Dr. Popper (nazwisko zdaje się przybrane, możliwe, że jest to Dr. Bettelheim) i mieszka w VIII. obw. hotel Josefstadt.

Oprócz powyżej podanych nazwisk przewódców komunis-tów austriackich, mają tu być jeszcze czynne następujące osoby: Walz i Hermann obaj ostatnio w Czechach, Bauer, Dob-ler w Payerbachu, Pfeffer, zamieszkały w Wiedniu II Czernin-gasse Nr. 4., Dr. Eisler, Pertigorszy, Klein w Deutschwagram, pna Kurz, Lazersfeld, Schueller, Anna Deutsch-Avin, Avin-Grau, i Sirok.

Lokalami na partyjne zgromadzenia względnie sekreta-rjaty mają być w poszczególnych miejscowościach:

Wiedeń-IX. Alserstrasse 69,

Floridsdorf XXI Pragerstrasse 9,

Wiener Neustadt - Bismarkring 2,

Linz Herrengasse 41 - II p.

Steyer Fabrikstrasse 42,

Wels Stadtplatz 50,

Salzburg Schlachthofgasse Nr. 7,

Innsbruck Sankt Nikolausgasse 21,

Szefami grup uświadomienia młodzieży mają być

w Wiedniu: na obwody I. II. III. XI. Deutsch,
" " V. VI. VII. VIII. XIX. Fischer,
" " XI. i XVIII. Julius,
" " X. i XII. Gebhardt,
" " XIII. XV. i XIV. Javourek,
" " XX. Henryk Koenig.

Komunista Fischer ma być szefem następujących związków młodzieży:

- 1) Grupa uczniów szkół średnich,
- 2) Liga żydowskiej młodzieży II. obok Donaustr.96,
- 3) Stowarzyszenie kultury młodzieży XI.Glatzgasse
Nr.4,
- 4) Żydowskiego towarzystwa Paole Zion.

Dnia 15 marca b.r. miało się odbyć w lokalu sekretariatu tut. partji komunistycznej poufne zgromadzenie mężów zaufania i omawiane miały być następujące sprawy:

Zajęcie stanowiska do ostatnich wydarzeń w partji chrześcijańsko-socjalnej, i partjach monarchistycznych.

Przyszła propaganda komunistyczna,

Kwestje komunistów węgierskich.

Wiedeńska partja komunistyczna ma się znajdować w ciągłym kontakcie z budapeszteńskimi komunistami, i to za pomocą poczty wysyłanej Dunajem do Budapesztu. Przewódcą partji w Budapeszcie ma być Marcel Felmar i ma on rozporządzać na cele propagandy kwotą 800.000 kor.

Hrabia Michał Karoly ma obecnie bawić w Pradze Kosire Pivovar Villa Lammer i od niego mają wychodzić projekta ewentualnych zamachów stanu na Węgrzech.

Wiedeńska partja komunistyczna ma rozporządzać kwotą około 180.000 kor. na cele agitacyjne, spodziewają się jednak wkrótce większe fundusze z Moskwy otrzymać.

K r ó t k i e w i a d o m o ś c i o A u s t r j i
i N i e m c z e c h.

W Wiedniu ma się znajdować od kilku miesięcy między-
narodowy związek „LIGA CONCORDIA” z tendencjami anarchis-
tycznymi i nihilistycznymi. Programem ich ma być propagan-
da czynu. Liczyć on ma około 3000 członków. Związek ten
ma się składać z kilku pododdziałów, z których najważ-
niejszy „BIENE” ma się znajdować w Wiedniu XIII Huettel-
dorferstrasse w Kawiarni Fraenzel.

Przewodniczącym Ligi concordia ma być osobnik znany
pod pseudonimem „Cornelius” I. Singerstrasse 13.

Projektowane być mają zamachy na Kramarza, Massary-
ka i hr. Apponyi szefa węgierskiej delegacji pokojowej.